

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1999

Vyhlásené: 04.08.1999 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.1999 do: 30.11.2004

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

198

VYHLÁŠKA

Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky

z 26. júla 1999

o evidencii a kontrole jadrových materiálov

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) podľa § 12 ods. 2 zákona č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z. ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška upravuje podrobnosti o vedení evidenčných a prevádzkových záznamov, o vykonávaní kontrolnej činnosti, o vypracúvaní a predkladaní správ o evidenčných záznamoch a o spôsobe ohlasovania a informovania o udalostiach súvisiacich s jadrovými materiálmi.

§ 2

Dokumentácia na vedenie evidencie jadrových materiálov

(1) Dokumentácia na vedenie evidencie jadrových materiálov obsahuje

- a) evidenčné záznamy,
- b) prevádzkové záznamy,
- c) správy o evidenčných záznamoch (ďalej len „evidenčné správy“),
- d) osobitné správy a predbežné oznámenia.

(2) Dokumentácia podľa odseku 1 sa uchováva päť rokov odo dňa jej vzniku.

§ 3

Evidenčné záznamy

(1) Evidenčné záznamy obsahujú

- a) údaje o zmenách v množstvách jadrových materiálov a zložení jadrových materiálov (ďalej len „inventár“) vedené tak, aby sa kedykoľvek mohol overiť knižný inventár jadrových materiálov,
- b) výsledky merania, ktoré sa používajú na vykonanie fyzickej inventúry alebo na overenie zmeny inventára jadrových materiálov,
- c) všetky úpravy a opravy v údajoch o dávkach jadrových materiálov (ďalej len „dávka“),
- d) ďalšie údaje o vykonávaní kontroly jadrových materiálov podľa požiadaviek úradu.

(2) Evidenčné záznamy o zmenách inventára a o fyzickej inventúre obsahujú dátum zmeny inventára alebo konania fyzickej inventúry, názov dávky, druh jadrových materiálov, opis jadrových materiálov, počet položiek v dávke, hmotnosť dávky, metódu merania dávky, umiestnenie dávky a východiskové údaje o dávke; vysvetlenie k jednotlivým údajom možno vykonať formou poznámky.

(3) Evidenčné záznamy o jadrových materiáloch sa vedú oddelene pre každý druh jadrových materiálov.

(4) Pri každej zmene inventára sa uvádza jej druh, a ak dochádza k zmene držiteľa povolenia,¹⁾ uvedie sa aj nový držiteľ povolenia.

(5) Do evidenčných záznamov sa uvádzajú údaje len podľa prevádzkových záznamov alebo dokumentov o nadobudnutí jadrových materiálov.

(6) Údaje o hmotnosti sa do evidenčných záznamov zapisujú zaokrúhlene na dve desatinné miesta, pričom jednotkou pre východiskové materiály je kilogram a pre osobitné štiepne materiály gram.

(7) Dávka jadrových materiálov je evidenčný celok s vlastným názvom vyznačeným aspoň na obale alebo na konštrukčných prvkoch s ním súvisiacich, ktorého fyzikálna forma a chemická forma je jednoznačne určená; jadrový materiál sa môže v dávke nachádzať v hromadnej forme alebo môže byť obsiahnutý v niekoľkých samostatných položkách.

(8) Knižný inventár jadrových materiálov je doklad o časovom priebehu evidenčných zmien jednotlivých druhov jadrových materiálov vedený priebežne držiteľom povolenia a obsahujúci všetky zmeny množstva alebo druhu jadrových materiálov.

§ 4

Prevádzkové záznamy

(1) Prevádzkové záznamy sa vedú priamo na pracoviskách, kde sa jadrové materiály vyrábajú, spracúvajú, skladujú, nadobúdajú alebo používajú.

(2) Prevádzkové záznamy obsahujú

- a) prevádzkové údaje o procesoch vedúcich k zmenám v inventári,
- b) údaje o kalibrácii kontrolných meracích prístrojov²⁾ a údaje o odbere a analýzách vzoriek jadrových materiálov,
- c) opis činností pri vykonávaní fyzickej inventúry vrátane opatrení na zabezpečenie jej správnosti a úplnosti,
- d) opis spôsobu merania a určenia náhodných a systematických chýb,
- e) opis opatrení vykonaných na zistenie príčiny a veľkosti akejkoľvek straty, ktorá nemohla byť zmeraná,
- f) dátum vykonania kontroly a podpis zamestnanca, ktorý záznam vyhotovil; ak ide o zmeny inventára v súvislosti s presunom jadrových materiálov na iné pracovisko, podpisy zodpovedných zamestnancov vrátane podpisu odborne spôsobilého zamestnanca³⁾ (ďalej len „vedúci evidencie jadrových materiálov“),
- g) údaje o konštrukcii jadrových zariadení a o ich zmenách, najmä
 1. identifikáciu jadrových zariadení s uvedením ich charakteru, účelu, projektovanej kapacity, zemepisného umiestnenia, názvu a adresy,

2. opis všeobecného usporiadania jadrových zariadení so zreteľom na formu, umiestnenie, tok jadrových materiálov a všeobecné rozmiestnenie častí zariadení dôležitých pre potreby evidencie a kontroly jadrových materiálov vrátane návrhu oblasti materiálovej bilancie a kľúčových bodov merania,
3. opis funkcie jadrových zariadení týkajúcich sa evidencie jadrových materiálov a spôsob ich činnosti,
4. opis existujúcich a navrhovaných postupov evidencie a kontroly jadrových materiálov s osobitným zreteľom na meranie toku jadrových materiálov, vykonanie ich fyzickej inventúry a spracovanie materiálovej bilancie a požiadavky na formu dokumentov predkladaných držiteľom povolenia pri kontrolnej činnosti úradu a zasielaných úradu,
5. termíny, spôsob a metódy merania jadrových materiálov vrátane kalibrácie meracích prístrojov.

(3) Údaje o hmotnosti sa do prevádzkových záznamov zapisujú zaokrúhlene na dve desatinné miesta, pričom jednotkou pre východiskové materiály je kilogram a pre osobitné štiepne materiály gram.

(4) Údaje o konštrukcii jadrových zariadení alebo zmenách konštrukcie jadrových zariadení, v ktorých sa jadrové materiály vyrábajú, používajú alebo skladujú, sa predkladajú úradu najneskôr osem mesiacov pred plánovaným dátumom prvého príjmu jadrových materiálov v rozsahu potrebnom na posúdenie technických možností evidencie a kontroly jadrových materiálov.

§ 5

Záznam o prevádzkových stratách

(1) O prevádzkových stratách sa vedie prevádzkový záznam.

(2) Prevádzkové straty sú straty jadrových materiálov, ktoré predstavujú zmerateľný odpad jadrových materiálov, ktoré sú u daného držiteľa povolenia pre svoje vlastnosti nevyužiteľné.

(3) Prevádzkové straty sa určia analytickým meraním alebo odhadom; záznam o výsledkoch meraní a odhadov je súčasťou prevádzkových záznamov.

(4) Jadrové materiály vykazované ako prevádzkové straty sa skladujú oddelene od iných jadrových materiálov.

§ 6

Evidenčné správy

(1) Evidenčné správy sa vypracúvajú na základe evidenčných záznamov a prevádzkových záznamov.

(2) Evidenčnými správami sú:

- a) správa o zmene inventára,
- b) súpis fyzického inventára,
- c) správa o materiálovej bilancii.

(3) Evidenčné správy, ktoré držiteľ povolenia predkladá úradu, obsahujú zmeny evidenčného stavu množstva jadrových materiálov vrátane zmien ich druhu zistené podľa evidenčných záznamov k určitému dátumu.

(4) Správa o zmene inventára obsahuje dátum zmeny inventára, názov dávky, druh jadrových materiálov, opis jadrových materiálov, počet položiek v dávke, hmotnosť dávky, metódu merania dávky, umiestnenie dávky, východiskové údaje o dávke a poznámku.

(5) Správa o zmene inventára sa podáva úradu na formulári uvedenom v prílohe č. 1 alebo vo forme databázového súboru s formátom určeným úradom a doloženým výtlačkom obsahu súboru potvrdeným držiteľom povolenia alebo vedúcim evidencie jadrových materiálov najneskôr do piatich pracovných dní po každej uskutočnenej zmene.

(6) Súpis fyzického inventára je výsledkom fyzickej inventúry jadrových materiálov vo forme zoznamu všetkých dávok v oblasti materiálovej bilancie zoradených podľa jednotlivých kľúčových bodov merania.

(7) Správa o materiálovej bilancii je zoznam všetkých uskutočnených zmien inventára v oblasti materiálovej bilancie zoskupených podľa typu s uvedením počiatočného a konečného stavu a nezapočítateľného jadrového materiálu. Dôvod vzniku nezapočítateľného jadrového materiálu zdôvodní držiteľ povolenia v poznámke ku správe o materiálovej bilancii.

(8) Súpis fyzického inventára a správa o materiálovej bilancii sa predkladá úradu na formulári uvedenom v prílohe č. 2 a formulári uvedenom v prílohe č. 3 alebo vo forme databázových súborov s formátom určeným úradom a doloženými výtlačkami obsahu súborov potvrdenými držiteľom povolenia alebo vedúcim evidencie jadrových materiálov, a to najneskôr do desiatich pracovných dní po skončení fyzickej inventúry.

(9) Oblasťou materiálovej bilancie je oblasť vnútri alebo mimo jadrového zariadenia, kde môže byť jednoznačne

- a) určené množstvo jadrových materiálov pri každom prevode do tejto oblasti alebo z tejto oblasti,
- b) vykonaná fyzická inventúra jadrových materiálov.

(10) Kľúčovým bodom merania je miesto, kde sa jadrové materiály nachádzajú v takej forme, že sa môže merať ich množstvo s cieľom zistiť ich tok alebo s cieľom vykonať ich inventúru.

(11) Fyzickou inventúrou jadrových materiálov je fyzické overenie inventára v danej oblasti materiálovej bilancie, ktoré nie sú opatrené plombami úradu alebo plombami Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (ďalej len „agentúra“); fyzická inventúra sa vykonáva počas jedného kalendárneho dňa, ktorý určí úrad.

(12) Na určenie množstva jadrových materiálov v dávkach, ktoré sú opatrené plombami úradu alebo agentúry, sa do súpisu fyzického inventára použijú údaje z posledného fyzického overenia týchto jadrových materiálov.

(13) Zmena inventára je

- a) zvýšenie hmotnosti alebo počtu dávok jadrových materiálov spôsobené
 1. príjmom jadrových materiálov z inej oblasti materiálovej bilancie,
 2. získaním z činnosti, na ktorú sa neuplatňovali záruky,
 3. získaním výrobou jadrových materiálov,
 4. výrobou osobitných štiepných materiálov v reaktore,
- b) zníženie hmotnosti alebo počtu dávok jadrových materiálov spôsobené
 1. odoslaním jadrových materiálov do inej oblasti materiálovej bilancie,
 2. prevodom do činnosti, na ktorú sa neuplatňujú záruky,

3. stratou jadrových materiálov v dôsledku ich transformácie na iný izotop ako výsledok jadrových reakcií,
4. spotrebovaním jadrových materiálov,
5. prevádzkovými stratami jadrových materiálov,
6. stratami spôsobenými poruchou, krádežou alebo inými nepredvídateľnými udalosťami.

(14) Nezapočítateľný jadrový materiál je rozdiel medzi konečným knižným inventárom a súpisom fyzického inventára.

§ 7

Osobitné správy a predbežné oznámenia

(1) Osobitnou správou sa oznamuje úradu

- a) každá udalosť, pri ktorej došlo alebo mohlo dôjsť k strate jadrových materiálov alebo k porušeniu ich celistvosti; správu zašle držiteľ povolenia úradu bezodkladne,
- b) porušenie plomb, porušenie funkčnosti alebo predpísaných podmienok na zabezpečenie funkčnosti zariadenia úradu alebo agentúry, ktorým sa kontrolujú jadrové materiály; o takejto udalosti informuje držiteľ povolenia úrad bezodkladne po zistení takejto udalosti,
- c) prekročenie prevádzkových strát určených v údajoch o konštrukcii zariadenia; o takejto udalosti informuje držiteľ povolenia úrad bezodkladne po zistení takejto udalosti.

(2) Predbežné oznámenie podáva držiteľ povolenia úradu,

- a) ak chce jadrové materiály spotrebovať alebo rozriediť takým spôsobom, že sa stanú spätne nezískateľné,
- b) ak plánuje vývoz jadrových materiálov mimo územia Slovenskej republiky alebo dovoz jadrových materiálov do Slovenskej republiky v množstve presahujúcom jeden efektívny kilogram; oznámenie zašle úradu najmenej šesť týždňov pred začatím operácií,
- c) ak chce jadrové materiály dočasne použiť mimo územia Slovenskej republiky; oznámenie zašle úradu aspoň šesť týždňov pred zamýšľaným vývozom jadrových materiálov a najneskôr do jedného týždňa po dovoze jadrových materiálov späť do Slovenskej republiky,
- d) ak plánuje vykonanie operácií, pri ktorých bude porušená alebo obmedzená činnosť dozorného zariadenia úradu alebo agentúry; o pláne informuje držiteľ povolenia úrad najneskôr tri týždne pred začatím týchto operácií.

(3) Ustanovenie odseku 2 písm. a) sa nevzťahuje na spotrebu jadrových materiálov v jadrových reaktoroch štiepením.

(4) Predbežné oznámenie obsahuje

- a) identifikačné údaje držiteľa povolenia,
- b) označenie, množstvo a zloženie jadrových materiálov, ktoré sa rozriedia, spotrebujú alebo vyvezú zo Slovenskej republiky alebo dovezú do Slovenskej republiky,
- c) dátum začatia a dátum skončenia operácií podľa odseku 2 písm. c) a d),
- d) stručný opis operácií a ich účelu.

(5) Predbežné oznámenie podľa odseku 2 písm. b) navyše obsahuje

- a) dátum a miesto uzatvorenia alebo otvorenia zásielky jadrových materiálov,
- b) dátum a miesto odoslania alebo prijatia zásielky jadrových materiálov,

- c) názov odosielajúceho alebo prijímacieho štátu,
- d) miesto, v ktorom tuzemský odosielateľ odovzdáva alebo tuzemský príjemca preberá zodpovednosť za jadrové materiály.

(6) Súčasťou predbežného oznámenia o vývoze jadrových materiálov zo Slovenskej republiky do štátu, v ktorom tieto nebudú podliehať dozoru agentúry, je doklad o zmluvnom zabezpečení s dovozcom, že príslušný dozorný orgán prijímacieho štátu zašle agentúre do troch mesiacov odo dňa, keď prevzal zodpovednosť za jadrové materiály od Slovenskej republiky potvrdenie, že sa takýto prevod uskutočnil.

(7) Efektívny kilogram je pre

- a) plutónium jeho hmotnosť v kg,
- b) urán s obohatením 0,01 a viac jeho hmotnosť v kg násobená štvorcom jeho obohatenia,
- c) urán s obohatením pod 0,01, ale nad 0,005 jeho hmotnosť v kg násobená 0,00001,
- d) ochudobnený urán s obohatením 0,005 alebo nižším a pre tórium jeho hmotnosť v kg násobená 0,00005.

§ 8

Kontrola jadrových materiálov

(1) Úrad vykonáva tieto kontroly jadrových materiálov:

- a) bežné kontroly, ktoré zahŕňajú kontrolnú činnosť pre každú oblasť materiálovej bilancie,
- b) overenie výsledkov fyzickej inventúry,
- c) špeciálne kontroly ako účelovú kontrolnú činnosť, ktorá je zameraná na riešenie problémov vyplývajúcich spravidla z mimoriadnej udalosti, ktorá ovplyvnila významným spôsobom evidenciu jadrových materiálov alebo vyvolala opodstatnené pochybnosti o správnosti vykonávania kontroly a evidencie jadrových materiálov.

(2) Úrad využíva pri kontrolách tieto doklady pre každú oblasť materiálovej bilancie:

- a) knižný inventár jadrových materiálov,
- b) súpis fyzického inventára jadrových materiálov a správu o materiálovej bilancii na overenie výsledkov fyzickej inventúry,
- c) správy o zmene inventára,
- d) rozmiestnenie jadrových materiálov v jednotlivých kľúčových bodoch merania podľa množstva a rozmiestnenia v oblasti materiálovej bilancie,
- e) doklady o prijíme alebo odoslaní jadrových materiálov,
- f) dokumenty súvisiace s prevádzkovými procesmi v príslušnej oblasti materiálovej bilancie ovplyvňujúcimi stav a toky jadrových materiálov.

(3) Držiteľ povolenia pri kontrolách úradu a prizvaných osôb zabezpečí,

- a) aby počas kontroly boli prítomní vedúci evidencie jadrových materiálov alebo jeho zástupca a zamestnanci zodpovední za manipuláciu s jadrovými materiálmi a za obsluhu prístrojov a zariadení potrebných na vykonanie kontroly,
- b) aby podľa pokynov úradu boli k dispozícii meracie zariadenia a prostriedky na manipuláciu s jadrovými materiálmi a dodávka energie pre kontrolné prístroje úradu a agentúry,
- c) nevyhnutné ochranné pomôcky a osobné dozimetre pre inšpektorov úradu a prizvané osoby.^{4),5)}

§ 9**Spôsob podávania správ a informácií úradu**

Údaje, správy a oznámenia podľa tejto vyhlášky sa oznamujú úradu písomne alebo faxom. Telefonicky možno podávať iba predbežné vyrozumenia alebo vybavovať bezodkladné záležitosti, ktoré sa však musia oznámiť úradu dodatočne písomne najneskôr do troch dní.

§ 10**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa vyhláška Československej komisie pre atómovú energiu č. 28/1977 Zb. o evidencii a kontrole jadrových materiálov v znení vyhlášky č. 100/1989 Zb.

§ 11**Účinnosť**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembra 1999.

Miroslav Lipár v. r.

**Príloha č. 1
k vyhláske č. 198/1999 Z. z.**

SPRÁVA O ZMENE INVENTÁRA

**Príloha č. 1
k vyhláske č. 198/1999 Z. z.**

SPRÁVA O ZMENE INVENTÁRA

Názov dávky:	Opis materiálu:	Prvok:	Správa MAAE č.:		V správe MAAE položke č.:							
Počet zložiek v dávke:	Hmotnostná jednotka:	Izotop:										
Názov a adresa držiteľa povolenia alebo kód zariadenia a MBA:	Názov a adresa držiteľa povolenia alebo kód zariadenia a MBA:	Správa č.:	Správa č.:									
Metóda merania údajov:	Metóda merania údajov:	Typ inventárnej zmeny:	Typ inventárnej zmeny:									
Pol. č.	Celková hmotnosť	% prvku	Hmotnosť prvku	Hmotnosť izotopu	% prvku	Hmotnosť izotopu	Oprava ku správa č.	pol. č.	Pozn.			
1												
2												
3												
Dátum zmeny inventára:		Dátum zmeny inventára:		Dátum zmeny inventára:		Odtlačok pečiatky a podpis:						
Pôvodná dávka alebo dávky		Zmenšenie		Zväčšenie		Začlenené do dávky alebo dávok						
Pol. č.	Názov dávky	% prvku	hmotnosti prvku	hmotnosti izotopu	počtu zložiek v dávke	Pol. č.	Názov dávky	% prvku	hmotnosti prvku	hmotnosti izotopu	počtu zložiek v dávke	Pozn.
4						4						
5						5						
6						6						

- 1) § 10 ods. 1 zákona č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z.
- 2) § 9 zákona č. 505/1990 Zb. o metrológii.
- 3) § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 130/1998 Z. z.
- 4) § 33 ods. 2 zákona č. 130/1998 Z. z.
- 5) § 11 ods. 1, § 12 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.

